

SINH VIÊN TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH, ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN VỚI NHIỆM VỤ GIỮ GÌN NỀN QUỐC PHÒNG TOÀN DÂN VÀ AN NINH NHÂN DÂN TRONG KỶ NGUYÊN 4.0

Vũ Văn Xuyên

Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh Đại học Thái Nguyên

Tóm tắt: Bài viết dựa trên những lý luận mục đích, tính chất, quan điểm, nội dung cơ bản và những biện pháp chủ yếu xây dựng nền quốc phòng toàn dân, An ninh nhân dân. Từ đó, đề xuất những nhiệm vụ để sinh viên Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh nhận thức sâu sắc và nâng cao tinh thần trong việc giữ gìn nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân như: Vai trò của mỗi người công dân trong việc bảo vệ nền độc lập của dân tộc và nâng tầm vị thế của dân tộc trên trường quốc tế; Không ngừng học tập và rèn luyện để trở thành người công dân đủ trí và lực để phục vụ cho sự nghiệp giữ gìn và phát huy truyền thống của đất nước; Nâng cao ý thức công dân, đập tan mọi luận điệu của kẻ thù và đối tượng chống phá đất nước; Giữ gìn và quảng bá những giá trị con người và văn hoá của dân tộc Việt đến bạn bè năm châu.

Từ khóa: An ninh Nhân dân; Quốc phòng toàn dân; Giảng viên; Sinh viên, Giáo dục quốc phòng và an ninh.

STUDENTS OF THE NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION CENTER, THAI NGUYEN UNIVERSITY, AND THEIR MISSION IN SAFEGUARDING THE ALL-PEOPLE NATIONAL DEFENSE AND PEOPLE'S SECURITY IN THE 4.0 ERA

Vu Van Xuyen

National Defense and Security Education Center, Thai Nguyen University

Abstract: This article is based on fundamental theories regarding the objectives, nature, principles, key contents, and main measures for building an all-people national defense and people's security. From this foundation, it proposes essential tasks to help students at the National Defense and Security Education Center develop a deep awareness and a strong sense of responsibility in maintaining national defense and security. These tasks include: recognizing the role of each citizen in protecting national independence and elevating the country's position on the international stage; continuously studying and training to become capable and knowledgeable citizens dedicated to preserving and promoting national traditions; strengthening civic awareness to counteract hostile rhetoric and anti-state forces; and preserving and promoting Vietnamese cultural and human values to international friends.

Keywords: People's security; All-people national defense; Lecturers; Students; National defense and security education.

Nhận bài: 17/02/2025

Phản biện: 08/03/2025

Duyệt đăng: 12/03/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên là Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh đầu tiên của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, với hơn 30 năm xây dựng và phát triển đã có nhiều thành tích và phần thưởng cao quý do Đảng, Nhà nước, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Quốc phòng trao tặng. Trung tâm đã khẳng định được vị trí trong sự nghiệp giáo dục quốc phòng toàn dân nói chung, giáo dục quốc phòng, an ninh cho học sinh, sinh viên nói riêng. Là một đơn vị giáo dục quốc phòng an ninh lớn của khu vực trung du miền núi phía Bắc, trong những năm qua, Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh, Đại học Thái Nguyên rất quan tâm đến các biện pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả trong giáo dục nhằm góp phần xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân cũng mạnh. Sinh viên nói chung và sinh viên trường Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh Đại học

Thái Nguyên chúng tôi nói riêng là thế hệ tri thức trẻ mang trên mình sứ mệnh là những người “viết tiếp trang sử hào hùng” của dân tộc luôn ý thức về nghĩa vụ và trách nhiệm của mình đối với gia đình, quê hương và đất nước. Tuy nhiên, để sinh viên nắm, hiểu và thực hiện được vai trò và nghĩa vụ của mình đối với nền QPTD và ANND thì rất cần sự giáo dục, tuyên truyền và hướng dẫn hành động cụ thể.

Bài viết đề cập đến các nội dung của nền QPTD và ANND, thực tiễn công tác giáo dục tuyên truyền ý thức, trách nhiệm của mỗi SV nói chung và SV trường Đại học Tân Trào nói riêng trong việc giữ gìn nền QPTD và ANND; từ đó, đưa ra một số giải pháp giúp SV hiểu sâu sắc hơn về tính chất, quan điểm, nội dung cơ bản và những biện pháp chủ yếu xây dựng nền QPTD, ANND và khẳng định trách nhiệm của bản thân, ý chí, quyết tâm cao bảo vệ vững chắc tổ quốc Việt Nam.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vai trò của mỗi người công dân trong việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân.

Tại Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng xác định: Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục để nâng cao ý thức trách nhiệm của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc; Phát huy sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc, của hệ thống chính trị, do Đảng lãnh đạo, do Nhà nước quản lý, lực lượng vũ trang thành nòng cốt trong sự nghiệp; hoàn thiện tốt hệ thống pháp luật, cơ chế, chính sách về nền quốc phòng, an ninh, kinh tế - chính trị. Nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc của mỗi công dân trong xây dựng lực lượng vũ trang là yếu tố hết sức quan trọng về tiềm năng chính trị-tinh thần của nền an ninh quốc phòng toàn dân. Đối với mỗi công dân, nghĩa vụ bảo vệ tổ quốc vừa là vinh dự, vừa là trách nhiệm thiêng liêng, đòi hỏi mỗi cá nhân phải chấp hành nghiêm những nội quy, quy định của Hiến pháp và Pháp luật.

Quan niệm và nghĩa vụ Bảo vệ tổ quốc có mối quan hệ chặt chẽ với nhau nhằm phát huy tinh thần tự giác và ý thức trách nhiệm cao của mỗi công dân trong thực hiện nghĩa vụ và trách nhiệm bảo vệ tổ quốc, gắn liền với quyền của công dân trong mối quan hệ giữa mỗi công dân với Nhà nước, giữa công dân với tổ chức, giữa công dân với nhau; đi liền và đặt trong mối quan hệ với khái niệm Tổ quốc, Nhà nước... Như vậy, chúng ta muốn bảo vệ tổ quốc phải dựa vào sức mạnh của toàn dân, trong đó lực lượng vũ trang phải làm nòng cốt và phải tổ chức, xây dựng lực lượng vũ trang vững mạnh.

Trước sự chuyển mình của lịch sử, Việt Nam có sự chuyển biến, phát triển mạnh mẽ và tạo ra những vận hội mới. Một số vấn đề cơ bản cần làm tốt hiện nay để giữ vững nền QPTD và ANND như sau:

Một là, tổ chức và triển khai thực hiện nghiêm túc chủ trương và giải pháp được xác định trong Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng: “Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, của các cấp, các ngành, của cán bộ, đảng viên và từng người dân đối với nhiệm vụ BVTQ...”

Hai là, xây dựng các tổ chức, đảng viên trong hệ thống chính trị thực sự trong sạch, vững mạnh và làm các quan hệ xã hội trở nên thật lành mạnh.

Ba là, cần tiếp tục xây dựng, hoàn thiện hệ

thống pháp luật, cơ chế, chính sách về quốc phòng, an ninh... và an ninh nhân dân.

2.2. Một số biện pháp nâng cao chất lượng Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên, góp phần xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân cho sinh viên tại Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên.

2.2.1. Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, giảng viên của Trung tâm.

Đây vừa là mục tiêu, vừa là yếu tố quan trọng, quyết định chất lượng giảng dạy môn học giáo dục quốc phòng - an ninh ở Trung tâm cả trước mắt và lâu dài. Trên cơ sở Luật giáo dục quốc phòng và an ninh, Luật số: 30/2013/QH13 được Quốc Hội thông qua ngày 19/6/2013; Trung tâm cần chủ động xây dựng, hoàn thiện cơ cấu tổ chức, biên chế đội ngũ cán bộ quản lý và giảng viên, trong đó chú trọng phát triển đội ngũ giảng viên cơ hữu, phù hợp với tình hình thực tiễn của Trung tâm và Đại học Thái Nguyên.

Để nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, giảng viên, cùng với tăng cường tuyển chọn, kiểm soát chất lượng nguồn đầu vào và đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng, Trung tâm cần chú trọng vào tình hình thực tiễn, đặc thù hoạt động của mình, chủ động xây dựng hệ thống những kỹ năng sư phạm cần thiết, như: thiết kế bài giảng, tổ chức điều khiển, định hướng hoạt động, giải quyết các tình huống sư phạm,... và tiến hành tập huấn, bồi dưỡng cho đội ngũ cán bộ, giảng viên. Mặt khác, tăng cường hoạt động phương pháp, duy trì dự giờ, bình giảng, hội giảng để đội ngũ cán bộ, giảng viên học hỏi, trao đổi kinh nghiệm, phương pháp giảng dạy.

2.2.2. Đẩy mạnh đổi mới, nâng cao chất lượng dạy - học.

Giảng viên thường xuyên cập nhật kịp thời, bổ sung sự phát triển mới của nhiệm vụ quốc phòng - an ninh, bảo vệ Tổ quốc vào nội dung giảng dạy, Trung tâm đẩy mạnh đổi mới nội dung, chương trình, gắn với đổi phương pháp giảng dạy, kiểm tra đánh giá cho giảng viên, phương pháp học của sinh viên theo hướng thiết thực, hiệu quả, phù hợp với đối tượng sinh viên và sự phát triển của nhiệm vụ quốc phòng - an ninh. Trên cơ sở chương trình quy định, từng giảng viên cần đề cao trách nhiệm, tích cực, chủ động nghiên cứu điều chỉnh, bổ sung nội dung (học phần, chuyên đề) giáo dục quốc phòng - an ninh cho phù hợp với tình hình thực tiễn; trong đó, tập trung cả phần kiến thức quốc phòng - an ninh (lý thuyết) và kỹ năng quân sự (thực hành). Cụ thể cần tập trung vào các chuyên

đề: Xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân; Xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân; Kết hợp kinh tế với quốc phòng; Phòng, chống chiến lược “Diễn biến hòa bình”; Xây dựng và bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, biên giới quốc gia; Về dân tộc, tôn giáo; Chống tội phạm, tệ nạn xã hội. Bên cạnh đó, cần hết sức tránh việc lợi dụng “đổi mới” nội dung, chương trình để cho sinh viên “học tử” một số nội dung kỹ năng quân sự và kiến thức quốc phòng - an ninh để đối phó với công tác kiểm tra, thanh tra, hoặc lấy “thành tích” trong các cuộc thi, kiểm tra, đánh giá kết quả.

2.2.3. Đẩy mạnh đầu tư cơ sở vật chất, học liệu, từng bước hiện đại hóa trang thiết bị dạy – học.

Thời gian qua, ngoài nguồn ngân sách bảo đảm của Nhà nước, Trung tâm đã chủ động khai thác, huy động các nguồn lực khác để đầu tư mua sắm trang thiết bị dạy học, cải tạo, nâng cấp hệ thống cơ sở hạ tầng, giảng đường, thao trường, bãi tập,... Tuy nhiên, những cố gắng đó chưa đáp ứng được yêu cầu của công tác giáo dục quốc phòng - an ninh cho sinh viên và sự phát triển của nhiệm vụ này. Đến nay Trung tâm được đầu tư, trang bị cơ sở vật chất tương đối đồng bộ, nhưng vẫn còn rất nhiều khó khăn, thiếu thốn, như: nơi ăn ở, sinh hoạt, khu vui chơi, giải trí, sân chơi thể thao, thư viện; hệ thống giảng đường, thao trường, bãi tập chưa đạt chuẩn, phòng học chuyên dùng thiếu các thiết bị phục vụ dạy - học, mô hình, học cụ còn ít,... điều đó đã và đang tác động, ảnh hưởng trực tiếp đến kết quả giáo dục quốc phòng - an ninh cũng như khả năng hoàn thành nhiệm vụ của Trung tâm.

2.2.4. Chủ động phát huy vai trò tích cực, tự giác của sinh viên trong quá trình tham gia học tập môn giáo dục quốc phòng - an ninh.

Đây là giải pháp có ý nghĩa quyết định đến chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục quốc phòng - an ninh cho sinh viên hiện nay. Bởi vì, sinh viên là chủ thể của quá trình nhận thức, trực tiếp lĩnh hội, chuyển hoá tri thức chính trị, quân sự, quốc phòng thành nhận thức, tình cảm, niềm tin, ý chí

quyết tâm thực hiện nhiệm vụ. Để phát huy tốt vai trò, tính tích cực tự giác của sinh viên, các tổ chức, lực lượng giáo dục cần phải thường xuyên làm tốt công tác tuyên truyền giáo dục nâng cao tinh thần yêu nước, tinh thần sẵn sàng thực hiện nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, làm cho sinh viên hiểu rõ vị trí, vai trò của giáo dục quốc phòng - an ninh trong sự nghiệp cách mạng mới; tiến hành động viên khen thưởng kịp thời, tạo khí thế và động cơ thi đua học tập, rèn luyện tích cực, khơi dậy tinh thần ham học, phát huy tối đa tính tích cực, tự giác học tập, rèn luyện của sinh viên, qua đó hạn chế được những tiêu cực, thụ động trong quá trình lĩnh hội kiến thức quốc phòng của họ. Không ngừng nâng cao trình độ kiến thức quân sự và năng lực hoạt động quốc phòng, tạo điều kiện cho sinh viên hoàn thành tốt chức trách nhiệm vụ công tác của mình. Bên cạnh đó, Trung tâm cần chủ động và duy trì việc thực hiện thu thập thông tin phản hồi từ người học và các đơn vị liên kết đào tạo để kịp thời rút kinh nghiệm, điều chỉnh các hoạt động của Trung tâm để công tác giáo dục quốc phòng - an ninh cho sinh viên ngày càng đáp ứng tốt mục tiêu, yêu cầu nhiệm vụ được giao.

III. KẾT LUẬN

Giữ vững mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội là thành tựu to lớn và rất quan trọng trong công cuộc đổi mới. Để bảo vệ vững chắc tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa chúng ta cần phải xây dựng nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân vững mạnh. Mỗi công dân cần phải luôn tìm hiểu để hiểu rõ trách nhiệm, tích cực, tự giác học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, tích cực tham gia vào các hoạt động quốc phòng an ninh góp phần vào việc xây dựng tiềm lực quốc phòng, an ninh của đất nước; xây dựng tiềm lực, thế trận quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân bảo đảm cho đất nước hoà bình ổn định, vững bước đi tới tương lai thực hiện thắng lợi mục tiêu “*dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng dân chủ và văn minh.*”

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Dương Văn Thực (2017), *Trách nhiệm công dân về nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới*.
2. Nguyễn Anh Tuấn, Trần Thị Lâm Thị (2020), *Một số vấn đề cơ bản của Luật An Ninh mạng*, Nxb Công An Nhân Dân.
3. Quý Lâm (2018), *Những điều cần biết về công tác Quốc Phòng An Ninh trong tình hình mới*, Nxb Hồng Đức.
4. Trần Hoàng Tinh (2019), *Quản lý giáo dục tính kỷ luật cho sinh viên tại Trung tâm giáo dục quốc phòng và an ninh*.
- Luận án Tiến sĩ Quản lý giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Đại học Thái Nguyên.
5. Trung tâm Từ điển BKQS, *Từ điển bách khoa quân sự Việt Nam*, Nxb Quân đội Nhân dân, H, 2004.